

Briselē, 2020. gada 18. decembrī
(OR. en)

14222/1/20
REV 1

CLIMA 363
ONU 92

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs: Padomes Ģenerālsēkretariāts

Saņēmējs: delegācijas

Iepr. dok. Nr.: 14005/20

Temats: Iesniegums *UNFCCC* Eiropas Savienības un tās dalībvalstu vārdā par atjaunināto Eiropas Savienības un tās dalībvalstu nacionāli noteikto devumu

---

Pielikumā ir pievienots iesniegums par minēto tematu, kuru Padome apstiprināja 3782. sanāksmē, kas notika 2020. gada 17. decembrī.

VĀCIJAS UN EIROPAS KOMISIJAS IESNIEGUMS EIROPAS SAVIENĪBAS UN TĀS DALĪBVALSTU VĀRDĀ

Berlīnē, 2020. gada 17. decembrī

Temats: Eiropas Savienības un tās dalībvalstu nacionāli noteiktā devuma atjaunināšana

Šajā iesniegumā ir trīs daļas: ievads, atjauninātais un pastiprinātais nacionāli noteiktais devums (NND) un informācija, ko sniedz nolūkā sekmēt NND skaidrību, pārredzamību un izpratni (ISPI).

I. IEVADS

Pamatinformācija par ES pastiprinātā NND attīstību

1. Saskaņā ar lēmumiem, kas pieņemti Pušu konferences (COP) 20. sesijā Limā, Eiropas Savienība un tās dalībvalstis 2015. gada 6. martā iesniedza savu iecerēto nacionāli noteikto devumu (INND) kopā ar pielikumu, kurā ietverta kvantitatīva un kvalitatīva informācija par INND.
2. ES INND kļuva par tās NND, kad ES 2016. gada oktobrī ratificēja Parīzes nolīgumu.
3. Eiropadome (ES dalībvalstu vai to valdību vadītāji, Eiropadomes priekšsēdētājs un Eiropas Komisijas priekšsēdētājs) 2019. gada decembrī apstiprināja mērķi līdz 2050. gadam panākt klimatneitrālu ES saskaņā ar Parīzes nolīgumu ¹. Eiropas Savienības Padome 2020. gada 5. martā pieņēma ES un tās dalībvalstu ilgtermiņa zemas siltumnīcefekta gāzu emisijas attīstības stratēģiju, kurā atspoguļots šis klimatneitralitātes mērķis, un iesniedza to UNFCCC sekretariātam ².

---

¹ Eiropadomes 2019. gada 12. decembra secinājumi, EUCO 29/19.

² ES ilgtermiņa stratēģija, kurā atspoguļots klimatneitralitātes mērķis, ir pieejama UNFCCC tīmekļa vietnē: <https://unfccc.int/process/the-paris-agreement/long-term-strategies>

4. Eiropadome 2020. gada jūlijā vienojās, ka "Covid-19 krīzes izraisītā ekonomiskā un sociālā situācija ir ārkārtēja, tāpēc ir nepieciešami ārkārtas pasākumi, ar ko atbalstīt dalībvalstu ekonomikas atveseļošanu un noturību. Eiropas atveseļošanas plānam būs vajadzīgas milzīgas publiskās un privātās investīcijas Eiropas līmenī, lai Savienība stingri virzītos uz ilgtspējīgu un noturīgu atveseļošanu, radot darbvietas un novēršot tiešo kaitējumu, ko radījusi Covid-19 pandēmija, un vienlaikus atbalstot Savienības zaļās un digitālās prioritātes."³
5. Tajā pašā sanāksmē ES vadītāji vienojās, ka ES budžets (daudzgadu finanšu shēma 2021.–2027. gadam (DFS)), ko papildina Eiropas Savienības Atveseļošanas instruments, saukts par *Next Generation EU (NGEU)*, būs galvenais Eiropas instruments šajos centienos. "Klimata pasākumi tiks iestrādāti politikā un programmās, ko finansē saskaņā ar DFS un *NGEU*. Vispārējo klimata mērķrādītāju, proti 30 %, piemēros DFS un *NGEU* izdevumu kopējai summai un to atspoguļos atbilstīgajos mērķrādītājos nozaru tiesību aktos. Tiem jāatbilst mērķim par ES klimatneitralitātes sasniegšanu līdz 2050. gadam un jāpalīdz sasniegt Savienības jaunus klimata mērķrādītājus 2030. gadam, kuri tiks atjaunināti līdz gada beigām. Vispārējs princips ir tāds, ka visiem ES izdevumiem vajadzētu būt saskaņā ar Parīzes nolīguma mērķiem." ³
6. ES vadītāji vienojās, ka "ES izdevumiem vajadzētu būt saskaņā ar [...] Eiropas zaļā kursa principu "nekaitēt". Efektīvai ar klimatu saistīto tēriņu un to izpildes pārraudzības metodikai, tostarp ziņošanai un attiecīgiem pasākumiem nepietiekama progresa gadījumā, būtu jānodrošina, ka nākamā DFS kopumā palīdz īstenot Parīzes nolīgumu. Komisija katru gadu ziņo par klimata izdevumiem." ³

---

³ Eiropadomes 2020. gada 17.–21. jūlija secinājumi, EUCO 10/20.

7. ES vadītāji arī vienojās – "lai novērstu sociālās un ekonomiskās sekas, ko rada mērķis līdz 2050. gadam sasniegt klimatneitralitāti un Savienības jaunais klimata mērķrādītājs 2030. gadam, tiks izveidots Taisnīgas pārkārtošanās mehānisms, tostarp Taisnīgas pārkārtošanās fonds." ³
8. Šajā sakarā Eiropadome 2020. gada 11. decembrī apstiprināja jaunu ievērojami vērienīgāku ES klimata mērķrādītāju 2030. gadam.
9. Pēc izstāšanās līguma starp ES un Apvienoto Karalisti un pārejas perioda, kas beigsies 2020. gada 31. decembrī, Apvienotā Karaliste no minētā datuma vairs nebūs daļa no Eiropas Savienības NND. Lai gan ES sākotnējais NND iesniegums bija piemērojams arī Apvienotajai Karalistei, šis atjauninājums attiecas uz ES un tās 27 dalībvalstīm.
10. Ar šo iesniegumu ES savlaicīgi pirms *COP26* atjaunina un pastiprina savu NND un vienlaikus sagatavojas īstenot savu *Next Generation EU* plānu ilgtspējīgai un noturīgai atveseļošanai no Covid-19 krīzes. Vērienīga rīcība klimata jomā ir ne tikai veids, kā stāties pretī klimata krīzei un bioloģiskās daudzveidības krīzei, bet arī izaugsmes stratēģija, kas ir veiksmīga stratēģija ne tikai pašai Eiropai, bet arī visai pasaulei. Kā uzsvērusi Eiropas Savienības Padome – lai atrisinātu tādas globālas problēmas kā bioloģiskās daudzveidības zudums un ekosistēmu degradācija, nabadzība, bads, veselības jautājumi, ūdens trūkums un sausums, dzimumu nevienlīdzība, katastrofu riska mazināšana un klimata pārmaiņas, būtiska nozīme ir dabā rodamiem risinājumiem. ⁴

---

⁴ Padomes 2019. gada 19. decembra secinājumi, 15272/19.

Informācija par to, kā ES ir rīkojusies, lai īstenotu savu sākotnējo NND kopš Parīzes nolīguma ratifikācijas

11. Kopš Parīzes nolīguma ratifikācijas ES ir ieviesusi vērienīgu, saistošu tiesisko regulējumu, lai sasniegtu savu sākotnējo NND. Saskaņā ar šo regulējumu pašlaik spēkā esošo ES politiku kopējā ietekme nodrošinās vismaz samazinājumus, kas paredzēti ES sākotnējā NND.
12. Turpmākajos punktos ir apkopotas galvenās iekšējās politikas, kas pieņemtas kopš Parīzes nolīguma ratifikācijas. Sīkāka informācija par politikām, kas attiecas uz NND īstenošanu, ir sniegta šā iesnieguma pielikumā izklāstītajā ISPI.
13. Šīs politikas tiks pārskatītas, ņemot vērā pastiprināto NND, kas izklāstīts II iedaļā, un attiecīgi tiks pārskatīta ISPI.
14. Emisiju samazināšanas mērķrādītāji saskaņā ar pašreizējiem ES tiesību aktiem ir sadalīti starp nozarēm, uz kurām attiecas ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēma (ES ETS), nozarēm, uz kurām neattiecas ETS saskaņā ar Kopīgo centienu regulu (KCR), un ar zemes izmantošanu saistītām emisijām un piesaisti, uz kurām attiecas regula par emisijām un piesaisti, kas rodas zemes izmantošanā, zemes izmantošanas maiņā un mežsaimniecībā (ZIZIMM).
15. ES ETS, kas darbojas kopš 2005. gada, nosaka oglekļa cenu, paredzot maksimālo emisijas kvotu skaitu. Lai gan lielākā daļa emisiju kvotu tiek izsolītas, nozares, kurās pastāv oglekļa emisiju pārvirzes risks, saņem daļu no savām kvotām bez maksas, pamatojoties uz kritērijiem, kas atalgo visefektīvākās iekārtas katrā nozarē.

16. Lai izpildītu sākotnējo NND, ES ir pārskatījusi un grozījusi savus tiesību aktus attiecībā uz ES ETS ⁵. Tas paātrinās ikgadējo maksimālā apjoma samazinājumu no 1,74 % līdz 2,2 %, sākot no 2021. gada, un tas attieksies arī uz aviāciju. Ar jaunu tirgus stabilitātes rezervi ETS ietvaros tiek risināts jautājums par jebkādu pārpalikumu uzkrāšanu, kas apdraudētu ES ETS tirgus pienācīgu darbību, un rezervē turētās kvotas, kas pārsniedz noteiktu līmeni, no 2023. gada vairs nav derīgas.
17. Saskaņā ar KCR ES ir vienojusies par tiesību aktiem, kas nosaka dalībvalstīm saistošus individuālus mērķrādītājus attiecībā uz siltumnīcefekta gāzu emisijām, uz kurām neattiecas ES ETS ⁶. Mērķrādītāji ir diferencēti, lai panāktu taisnīgumu un ņemtu vērā izmaksu efektivitāti.
18. Jautājums par aviācijas radītajām emisijām pašlaik tiek risināts ar ES tiesību aktiem, un tas daļēji tiks risināts ar starptautiskiem pasākumiem *ICAO* ietvaros. Aviācijas radītās emisijas ir iekļautas ES ETS; tomēr pašlaik ES ETS darbības joma attiecas tikai uz lidojumiem Eiropas Ekonomikas zonā.
19. ES arī pieņēma jaunu regulu par ZIZIMM radušos siltumnīcefekta gāzu emisijām un piesaisti ⁷, kurā katrai dalībvalstij ir noteikta saistoša apņemšanās nodrošināt, ka uzskaitītās emisijas no zemes izmantošanas tiek vismaz kompensētas ar līdzvērtīgu uzskaitītu CO₂ piesaisti no atmosfēras, veicot pasākumus šajā nozarē.

---

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/410 (2018. gada 14. marts), ar ko groza Direktīvu 2003/87/EK, lai sekmētu emisiju izmaksefektīvu samazināšanu un investīcijas mazoglekļa risinājumos, un Lēmumu (ES) 2015/1814.

⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/842 (2018. gada 30. maijs) par saistošiem ikgadējiem siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumiem, kas dalībvalstīm jāpanāk no 2021. līdz 2030. gadam un kas dod ieguldījumu rīcībā klimata politikas jomā, lai izpildītu Parīzes nolīgumā paredzētās saistības, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 525/2013.

⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/841 (2018. gada 30. maijs) par zemes izmantošanā, zemes izmantošanas maiņā un mežsaimniecībā radušos siltumnīcefekta gāzu emisiju un piesaistes iekļaušanu klimata un enerģētikas politikas satvarā laikposmam līdz 2030. gadam un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 525/2013 un Lēmumu Nr. 529/2013/ES.

20. Turklāt ir panākta vienošanās par vērienīgiem mērķrādītājiem energoefektivitātes uzlabošanai un atjaunojamo energoresursu izmantošanas palielināšanai ES energoresursu struktūrā. ES enerģijas galapatēriņa un primārās enerģijas patēriņa efektivitāte līdz 2030. gadam tiks uzlabota vismaz par 32,5 % salīdzinājumā ar vēsturisko bāzlīniju ⁸. Ir noteikts jauns mērķrādītājs atjaunojamās enerģijas īpatsvara palielināšanai enerģijas galapatēriņā, kas paredz līdz 2030. gadam sasniegt vismaz 32 % ⁹, un tas ir gandrīz divtik salīdzinājumā ar 2017. gada līmeni ¹⁰. Šie mērķrādītāji paver ceļu lielākiem siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumiem nekā iepriekš paredzēts.
21. Jauni saistoši mērķrādītāji samazinās autotransporta radītās CO₂ emisijas. CO₂ emisijas uz kilometru no vieglajiem pasažieru automobiļiem, ko pārdod Eiropas Savienībā, līdz 2030. gadam ir jāsamazina vidēji par 37,5 % salīdzinājumā ar 2021. gada līmeni, un jauniem furgoniem – vidēji par 31 % līdz 2030. gadam salīdzinājumā ar 2021. gada līmeni ¹¹. CO₂ emisijas uz kilometru no jauniem lieliem kravas automobiļiem ir jāsamazina vidēji par 30 % salīdzinājumā ar 2019./2020. gada atsauces perioda līmeni. Obligātās pārskatīšanas ietvaros 2022. gadā mērķrādītājus var pārskatīt un/vai paplašināt, attiecinot tos uz mazākiem kravas automobiļiem, autobusiem, tālsatiksmes autobusiem un piekabēm ¹².

---

⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/2002 (2018. gada 11. decembris), ar ko groza Direktīvu 2012/27/ES par energoefektivitāti.

⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/2001 (2018. gada 11. decembris) par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu.

¹⁰ Kā norādīts Eiropas Komisijas 2019. gada progresa ziņojumā par atjaunojamo enerģiju (COM(2019) 225 final), ES 2017. gadā sasniedza 17,52 % atjaunojamo energoresursu enerģijas īpatsvaru.

¹¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/631 (2019. gada 17. aprīlis) par CO₂ emisiju standartu noteikšanu jauniem vieglajiem pasažieru automobiļiem un jauniem vieglajiem komerciālajiem transportlīdzekļiem un ar kuru atceļ Regulu (EK) Nr. 443/2009 un Regulu (ES) Nr. 510/2011.

¹² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/1242 (2019. gada 20. jūnijs) par CO₂ emisiju standartu noteikšanu jauniem lielās noslodzes transportlīdzekļiem un ar kuru groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 595/2009 un (ES) 2018/956 un Padomes Direktīvu 96/53/EK.

22. Ir gūti panākumi arī siltumnīcefekta gāzu, kas nav CO₂, emisiju turpmākā samazināšanā. Tika pārskatīti tiesību akti atkritumu apsaimniekošanas jomā, nosakot stingrākus atkritumu apglabāšanas poligonā un reciklēšanas mērķrādītājus un palielinot ES ekonomikas apritīgumu ¹³. ES fosilā kurināmā ražošana un patēriņš turpinās samazināties, kā rezultātā samazināsies ar to saistītās fugitīvās emisijas, kas nav CO₂ emisijas.
23. Gatavojoties īstenot Kigali grozījumu Monreālas protokolam par ozona slāni noārdošām vielām, ES 2015. gadā pieņēma noteikumus, kas līdz 2030. gadam F-gāzu emisijas samazinās par 66 % salīdzinājumā ar 2014. gada līmeni. To panāk, ierobežojot svarīgāko F-gāzu pārdošanas kopapjomu, aizliedzot F-gāzu izmantošanu daudzos jaunos iekārtu veidos un novēršot F-gāzu emisijas no esošajām iekārtām ¹⁴.
24. Regula par enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību ¹⁵ uzlabo ES klimata un enerģētikas politikas pārvaldību, ieviešot uzticamu ES mēroga ziņošanas un monitoringa sistēmu laikposmam no 2021. līdz 2030. gadam. Dalībvalstis ir sagatavojušas integrētos nacionālos enerģētikas un klimata plānus laikposmam no 2021. līdz 2030. gadam, kuros ietverts to nacionālais devums, kas vajadzīgs, lai sasniegtu kombinētos mērķrādītājus enerģētikas un klimata jomā, kā arī saistītās saistības saskaņā ar Parīzes nolīgumu.

---

¹³ Direktīva (ES) 2018/850, Direktīva (ES) 2018/851, Direktīva (ES) 2018/852, kurās, piemēram, tiek prasīts, ka līdz 2030. gadam būtu jāreciklē 70 % no visa izlietotā iepakojuma, bet līdz 2035. gadam – 65 % no sadzīves atkritumiem, savukārt sadzīves atkritumu apglabāšana poligonā būtu jāsamazina līdz 10 %.

¹⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 517/2014 (2014. gada 16. aprīlis) par fluorētām siltumnīcefekta gāzēm un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 842/2006.

¹⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1999 (2018. gada 11. decembris) par enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 663/2009 un (EK) Nr. 715/2009, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/22/EK, 98/70/EK, 2009/31/EK, 2009/73/EK, 2010/31/ES, 2012/27/ES un 2013/30/ES, Padomes Direktīvas 2009/119/EK un (ES) 2015/652 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 525/2013.

25. Kopā šīs politikas ļaus līdz 2030. gadam samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas vismaz par 40 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni ¹⁶.
26. Eiropadome 2020. gada 11. decembrī aicināja Komisiju izvērtēt, kā visas ekonomikas nozares vislabāk var sniegt ieguldījumu 2030. gada mērķa sasniegšanā, un iesniegt vajadzīgos priekšlikumus. Eiropas zaļā kursa ietvaros Eiropas Komisija 2021. gadā arī nāks klajā ar jaunu ES stratēģiju par pielāgošanos klimata pārmaiņām.

II. NACIONĀLI NOTEIKTAIS DEVUMS (NND)

27. ES un tās dalībvalstis vēlas paziņot šādu NND. ES un tās dalībvalstis, rīkojoties kopīgi, ir apņēmušās sasniegt saistošu mērķrādītāju – līdz 2030. gadam panākt neto iekšzemes samazinājumu siltumnīcefekta gāzu emisijām vismaz par 55 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni.

Šis NND un pielikumā iekļautā papildu informācija aizstāj ES un tās dalībvalstu 2015. gada 6. marta iesniegumu, kas iekļauts *UNFCCC* provizorisksajā NND reģistrā, un no dienas, kad sekretariāts saņems šo iesniegumu, tiks uzskatīts par pašreizējo NND, ko ES un tās dalībvalstis uztur saskaņā ar Parīzes nolīguma 4. pantu.

III. INFORMĀCIJA, KAS NEPIECIEŠAMA ES NND SKAIDRĪBAI, PĀRREDZAMĪBAI UN IZPRATNEI (ISPI)

28. 2018. gadā Katovicē, noslēdzot *COP* pirmo sesiju, kas vienlaikus bija Parīzes nolīguma Pušu sanāksme (*CMAI*), Puses pieņēma norādījumus par informāciju, kas nepieciešama skaidrībai, pārredzamībai un izpratnei, attiecībā uz to NND un stingri mudināja Puses sniegt šo informāciju saistībā ar to pirmo NND, tostarp, to atjauninot vai paziņojot līdz 2020. gadam.

---

¹⁶ Nacionālo enerģētikas un klimata plānu ES mēroga novērtējums. Eiropas Komisija, COM (2020) 564.

29. Šā iesnieguma pielikumā ir atjaunināta informācija, ko ES un tās dalībvalstis sniegušas kopā ar INND. Tajā aprakstītas ES politikas, par kurām panākta vienošanās kopš Parīzes nolīguma ratifikācijas ES un kuras ir spēkā šā iesnieguma iesniegšanas brīdī. Šī informācija tiks pārskatīta, ņemot vērā pastiprināto NND, kas izklāstīts II iedaļā, un attiecīgās ES politikas, kas pieņemtas minētā NND sasniegšanai.
-

INFORMĀCIJA SKAIDRĪBAS, PĀRREDZAMĪBAS UN IZPRATNES SEKMĒŠANAI PAR ATJAUNINĀTO EIROPAS SAVIENĪBAS UN TĀS DALĪBVALSTU NACIONĀLI NOTEIKTO DEVUMU LAIKPOSMAM NO 2021. LĪDZ 2030. GADAM

Informācija, kas nepieciešama ES NND skaidrībai, pārredzamībai un izpratnei

Punkt CMA 1 sniegtās norādes

Uz ES NND attiecināmā ISPI

s

1. Kvantitatīva informācija par atsaucē punktu (tostarp, attiecīgā gadījumā, bāzes gads):

a)	atsaucē gads(-i), bāzes gads(-i), atsaucē periods(-i) vai cits(-i) sākumpunkts(-i);	1990. gads
b)	kvantitatīva informācija par atsaucē rādītājiem, to vērtības atsaucē gadā(-os), bāzes gadā(-os), atsaucē periodā(-os) vai citā sākumpunktā un, attiecīgā gadījumā, mērķgadā;	Atsaucē rādītāja kvantitatīva noteikšana būs balstīta uz kopējiem nacionālajiem rādītājiem, par kuriem nacionālajā inventarizācijas ziņojumā ziņo Eiropas Savienība, un to var atjaunināt, pamatojoties uz SEG inventarizācijas pārskatu metodikas uzlabojumiem.
c)	attiecībā uz Parīzes nolīguma 4. panta 6. punktā minētajām stratēģijām, plāniem un pasākumiem vai politikām un pasākumiem, kas ir nacionāli noteikto devumu sastāvdaļas, ja 1. punkta b) apakšpunkts nav piemērojams, Puse sniedz citu attiecīgu informāciju;	Neattiecas.
d)	mērķrādītājs, kas attiecas uz skaitliski, piemēram, samazinājuma procentos vai apmērā, izteiktu atsaucē rādītāju;	Visu ekonomiku aptverošs neto iekšzemes samazinājums siltumnīcefekta gāzu emisijām vismaz par 55 % līdz 2030. gadam salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni.
e)	informācija par datu avotiem, kurus izmanto atsaucē punkta(-u) kvantitatīvā noteikšanā;	Atsaucē rādītāja kvantitatīva noteikšana tiks balstīta uz datiem, kurus Eiropas Savienība paziņo nacionālajā inventarizācijas ziņojumā.
f)	informācija par apstākļiem, kādos Puse var atjaunināt atsaucē rādītāju vērtības.	Vērtības var atjaunināt, pamatojoties uz SEG inventarizācijas pārskatu metodikas uzlabojumiem.

Īstenošanas termiņi un/vai laikposmi:

a) īstenošanas termiņš un/vai laikposms, tostarp sākuma un beigu datums, atbilstīgi visiem turpmākiem attiecīgiem lēmumiem, ko pieņem Pušu konference, kas vienlaikus ir Parīzes nolīguma Pušu sanāksme (CMA); 2021. gada 1. janvāris – 2030. gada 31. decembris

b) attiecīgi – vai tas ir viena gada vai daudzgadu mērķrādītājs. Viena gada rādītājs, 2030. gads

3. Darbības joma un tvērums:

a) mērķrādītāja vispārīgs apraksts; mērķrādītājs ir siltumnīcefekta gāzu emisiju neto samazinājums visas ekonomikas mērogā par vismaz 55 % no bāzes gada emisijām, nesāņemot ieguldījumu no starptautiskajiem kredītiem.

Ģeogrāfiskā darbības joma: ES un tās dalībvalstis (Beļģija, Bulgārija, Čehijas Republika, Dānija, Vācija, Igaunija, Īrija, Grieķija, Spānija, Francija, Horvātija, Itālija, Kipra, Latvija, Lietuva, Luksemburga, Ungārija, Malta, Nīderlande, Austrija, Polija, Portugāle, Rumānija, Slovēnija, Slovākija, Somija, Zviedrija) ¹

Uz turpmāko informāciju šajā iedaļā attiecas pārskatīšana, ņemot vērā pastiprināto mērķrādītāju. ES līdz šim pieņemtajos tiesību aktos ir izklāstīts, kā ES un tās dalībvalstis ir atbildīgas par siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanu par vismaz 40 % dažādās ekonomikas nozarēs. Šie tiesību akti ietver:

Direktīvu (ES) 2003/87, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 2018/410, par samazinājumiem, kas jāpanāk nozarēs, uz kurām attiecas ES emisiju tirdzniecības sistēma;

Regulu (ES) Nr. 2018/842, kas attiecas uz dalībvalstu siltumnīcefekta gāzu emisiju individuāliem saistošiem mērķrādītājiem ārpus ES emisiju tirdzniecības sistēmas darbības jomas;

Regulu (ES) 2018/841 par zemes izmantošanā, zemes izmantošanas

¹ Tostarp ES tālākie reģioni (Gvadelupa, Francijas Gviāna, Martinika, Majota, Reinjona, Senmartēna (Francija), Kanāriju salas (Spānija), Azoru salas un Madeira (Portugāle)).

maiņā un mežsaimniecībā radušos siltumnīcefekta gāzu emisiju un piesaistes iekļaušanu un uzskaiti ES satvarā.

Papildu tiesību akti un pārmaiņu mazināšanas pasākumi gan ES līmenī, gan dalībvalstīs sekmē samazinājumus, kas vajadzīgi šā mērķrādītāja izpildei. ES līmeņa piemēri ir doti 4. punkta a) apakšpunkta i) punktā (vietējie institucionālie mehānismi).

- b) nozares, gāzes, kategorijas un krātuves, uz ko attiecas nacionāli noteiktais devums, tostarp, attiecīgā gadījumā, saskaņā ar Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes (*IPCC*) pamatnostādņem;

Sīkāka informācija tiks sniegta Eiropas Savienības reizi divos gados sagatavojamajos pārredzamības ziņojumos saskaņā ar *IPCC* pamatnostādņem.

Aptvertās nozares:

Enerģētika

Sākotnējā NND ir iekļauta civilā aviācija, aprēķinos ietverot emisijas no izejošajiem lidojumiem, kuri sākas ES, un pamatojoties uz Eiropas Savienībā pārdoto degvielu. Uz šo informāciju attiecas pārskatīšana, ņemot vērā pastiprināto mērķrādītāju.

Sākotnējā NND ir iekļauta iekšējo ūdensceļu navigācija (tāpat kā SEG inventarizācijas pārskatos). Uz šo informāciju attiecas pārskatīšana, ņemot vērā pastiprināto mērķrādītāju.

Citas enerģētikas apakšnozares ir aplūkotas tāpat kā SEG inventarizācijas pārskatos

Rūpniecības procesi un produktu lietojums (tāpat kā SEG inventarizācijas pārskatos)

Lauksaimniecība (tāpat kā SEG inventarizācijas pārskatos)

Atkritumi (tāpat kā SEG inventarizācijas pārskatos)

Zemes izmantošana, zemes izmantošanas maiņa un mežsaimniecība (*ZIZIMM*) (vairāk informācijas par šo nozari sk. 5. punkta e) apakšpunktā)

Gāzes: Oglekļa dioksīds (CO₂)Metāns (CH₄)Dislāpekļa oksīds (N₂O)

Daļēji halogenēti fluorogļūdeņraži (HFC)

Perfluorogļūdeņraži (PFC)

Sēra heksafluorīds (SF₆)Slāpekļa trifluorīds (NF₃)

c)	kā Puse ir ņēmusi vērā lēmuma 1/CP.21 31. punkta c) un d) apakšpunktu; (norādot, kādā veidā Puse cenšas iekļaut visus avotus un piesaistītājus un, ja kāda kategorija ir izslēgta, – kāpēc);	Tā kā ES NND aptver visu ekonomiku, tajā šis noteikums ir ievērots.
d)	pārmaiņu mazināšanas līdziegunumi no Pušu pielāgošanās pasākumiem un/vai ekonomikas diversifikācijas, ietverot aprakstu par Pušu pielāgošanās pasākumu un/vai ekonomikas diversifikācijas plānu konkrētiem projektiem, pasākumiem un iniciatīvām.	Neattiecas.

4. Plānošanas procesi:

a)	informācija par plānošanas procesiem, ko Puse ir veikusi, lai sagatavotu savu nacionāli noteikto devumu un, ja tāda ir pieejama, par Puses īstenošanas plāniem, attiecīgā gadījumā ietverot:	Pastiprinātais mērķrādītājs balstās uz plašu ietekmes izvērtējumu ² , kā arī ieinteresēto personu ieguldījumu, kas apkopots sabiedriskās apspriešanas rezultātā ³ .
i)	vietējos institucionālos mehānismus, sabiedrības līdzdalību un iesaisti ar vietējām kopienām un pirmiedzīvotājiem, ievērojot dzimumu līdztiesību;	Līdz šim ES pieņemtie tiesību akti un institucionālā kārtība ir apkopota turpmāk. Uz šīs iedaļas turpmāko informāciju attiecas pārskatīšana, ņemot vērā pastiprināto mērķrādītāju. Saskaņā ar ES likumdošanas procedūru uz visiem tiesību aktiem, pirms tos pieņem Eiropas Savienības Padome un Eiropas Parlaments, attiecas sabiedriskā apspriešana. Pārvaldības mehānismi, plānošanas un monitoringa mehānismi ir izklāstīti Regulā (ES) Nr. 2018/1999 par enerģētikas savienības un rīcības

² Dienestu darba dokuments SWD (2020) 176.

³ <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12265-2030-Climate-Target-Plan/public-consultation>

klimata politikas jomā pārvaldību un Eiropas Klimata aktā⁴. Tas ietver pastiprinātu pārvaldības sistēmu, kas saistīta ar integrētu plānošanu, ziņošanu un monitoringu klimata un enerģētikas politikas jomās, tostarp attiecībā uz klimata un enerģētikas mērķrādītājiem, politikām, pasākumiem un prognozēm, un noteikumiem attiecībā uz sabiedrības daudzlīmeņu līdzdalību, kā arī sabiedriskām apspriešanām, kam jānotiek dalībvalstīs, kad tās gatavo integrētos nacionālos enerģētikas un klimata plānus, ar kuriem tiek īstenoti to politikas mērķi līdz 2030. gadam. Šajos tiesību aktos ir ietvertas pārskatīšanas klauzulas, kas atbilst Parīzes nolīguma piecu gadu ciklam.

ES ir pieņēmusi plašu juridiski saistošu iekšējo tiesību aktu kopumu, ar ko tiek īstenoti visi ES sākotnējā NND aspekti, lai panāktu siltumnīcefekta gāzu samazinājumu vismaz par 40 %. Svarīgākie tiesību akti ir tie, kas minēti 3. punkta a) apakšpunktā par ES emisiju tirdzniecības sistēmu, saistošiem mērķrādītājiem dalībvalstīm un ZIZIMM.

Citi tiesību akti ir pārskatīti un pastiprināti, lai sniegtu ieguldījumu sākotnējā NND mērķrādītāja sasniegšanā, tostarp Direktīvas (ES) 2018/2001 un 2018/2002 par atjaunojamajiem energoresursiem un energoefektivitāti, Direktīva (ES) 2018/844 par ēku energoefektivitāti, Regula (ES) 2019/631 un Regula (ES) 2019/1242 par CO₂ emisiju standartu noteikšanu jauniem vieglajiem pasažieru automobiļiem, jauniem vieglajiem komerciālajiem transportlīdzekļiem un jauniem lielas noslodzes transportlīdzekļiem, Direktīva (ES) 2019/1161 par "tīro" un energoefektīvo autotransporta līdzekļu izmantošanas veicināšanu, Direktīvas (ES) 2018/850, 2018/851 un 2018/852, ar ko uzlabo atkritumu apsaimniekošanu un veicina aprītes ekonomiku, un Regula (ES)

---

⁴ Grozīts priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai, ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulu (ES) 2018/1999 (Eiropas Klimata akts). COM(2020) 563 (patlaban – ES iekšējā likumdošanas procesā).

<p>ii) no konteksta atkarīgi faktori, cita starpā attiecīgā gadījumā ietverot šādu informāciju:</p> <p>a) valstu apstākļi, piemēram, ģeogrāfija, klimats, ekonomika, ilgtspējīga attīstība un nabadzības izskaušana;</p> <p>b) paraugprakse un pieredze saistībā ar nacionāli noteiktā devuma sagatavošanu;</p> <p>c) citi kontekstā aplūkojami centieni un prioritātes, kas apliecinātas, pievienojoties Parīzes nolīgumam.</p>	<p>ES NND ir sagatavots, ņemot vērā ES apņemšanos attiecībā uz dzimumu līdztiesību un transversālas prioritātes, kas paustas tādās apņemšanās kā:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eiropas Dzimumu līdztiesības pakts ⁵; • apņemšanās radīt un maksimāli palielināt sinerģijas starp ilgtspējīgas attīstības sociālajiem, vides un ekonomikas aspektiem ⁶; • ES atbalsts tam, lai pieņemtu Apvienoto Nāciju Organizācijas Deklarāciju par pirmiedzīvotāju tautu tiesībām (<i>UNDRIP</i>) ⁷; • cilvēktiesību un dzimumu līdztiesības dimensiju integrēšana dalībvalstu nacionālajos plānos, stratēģijās saskaņā ar ES Energētikas savienības pārvaldības regulu ⁸.
<p>b) specifiska informācija, kas piemērojama Pusēm, tostarp reģionālām ekonomikas integrācijas organizācijām un to dalībvalstīm, kas panākušas vienošanos rīkoties kopīgi saskaņā ar Parīzes nolīguma 4. panta 2. punktu, tostarp Pusēm, kas vienojušās rīkoties kopīgi, un vienošanās noteikumi saskaņā ar Parīzes nolīguma 4. panta 16.–18. punktu;</p>	<p>Ar šo ES un tās dalībvalstis informē sekretariātu par nodomu rīkoties kopīgi saskaņā ar Parīzes nolīguma 4. panta 2. punktu, ņemot vērā iepriekš 3. punkta a) apakšpunktā minētos tiesību aktus, kuros ir aprakstīts, kādā veidā ES un tās dalībvalstis būs atbildīgas par šā NND sasniegšanu.</p> <p>Uz turpmāko informāciju šajā iedaļā attiecas pārskatīšana, ņemot vērā pastiprināto mērķrādītāju.</p> <p>Attiecīgie emisiju samazinājumi, kas ir spēkā šā iesnieguma laikā, ir šādi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Saskaņā ar Direktīvu (ES) 2018/410 ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēma: ES līdz 2030. gadam samazinās savas emisijas no šajā tiesību aktā ietvertajām nozarēm par 43 % salīdzinājumā ar 2005. gada

⁵ Padomes secinājumi (2011. gada 7. marts) par Eiropas Dzimumu līdztiesības paktu (2011.–2020. gads).

⁶ Padomes secinājumi (2019. gada 9. aprīlis) "*Virzībā uz arvien ilgtspējīgāku Savienību līdz 2030. gadam*".

⁷ Padomes secinājumi (2017. gada 15. maijs) par pirmiedzīvotājiem.

⁸ Regula (ES) 2018/1999.

līmeni.

- Saskaņā ar Regulu (ES) 2018/842 katra ES dalībvalsts līdz 2030. gadam samazinās savas emisijas nozarēs ārpus ES ETS salīdzinājumā ar 2005. gadu par šādu procentuālo daudzumu: Beļģija 35 %, Bulgārija 0 %, Čehijas Republika 14 %, Dānija 39 %, Vācija 38 %, Igaunija 13 %, Īrija 30 %, Grieķija 16 %, Spānija 26 %, Francija 37 %, Horvātija 7 %, Itālija 33 %, Kipra 24 %, Latvija 6 %, Lietuva 9 %, Luksemburga 40 %, Ungārija 7 %, Malta 19 %, Nīderlande 36 %, Austrija 36 %, Polija 7 %, Portugāle 17 %, Rumānija 2 %, Slovēnija 15 %, Slovākija 12 %, Somija 39 %, Zviedrija 40 %.
- Saskaņā ar Regulu (ES) 2018/841 par zemes izmantošanā, zemes izmantošanas maiņā un mežsaimniecībā radušos siltumnīcefekta gāzu emisiju un piesaistes iekļaušanu klimata un enerģētikas politikas satvarā laikposmam no 2021. līdz 2025. gadam un no 2026. līdz 2030. gadam katra dalībvalsts nodrošina, ka emisijas nepārsniedz piesaisti, ko aprēķina kā kopējo emisiju un kopējo piesaistes summu tās teritorijā visās zemes uzskaites kategorijās kopā, kā uzskaitīts saskaņā ar šo regulu.

---

c) kā, gatavojot savu nacionāli noteikto devumu, Puse saskaņā ar Parīzes nolīguma 4. panta 9. punktu ir ņēmusi vērā globālās izsvēršanas iznākumu; Neattiecas, jo globālā izsvēršana nav notikusi.

- d) katrai Pusei, kuras nacionāli noteiktais devums saskaņā ar Parīzes nolīguma 4. pantu sastāv no pielāgošanās pasākumiem un/vai ekonomikas diversifikācijas plāniem, kuru rezultātā rodas pārmaiņu mazināšanas līdzieģuvumi saskaņā ar Parīzes nolīguma 4. panta 7. punktu, jāiesniedz informācija: Neattiecas.
- i) par to, kā, izstrādājot nacionāli noteikto devumu, ir ņemtas vērā reakcijas pasākumu ekonomiskās un sociālās sekas;
- ii) par konkrētiem projektiem, pasākumiem un darbībām, ko paredzēts īstenot, lai sniegtu ieguldījumu pārmaiņu mazināšanas līdzieģuvumos, tostarp informāciju par pielāgošanās plāniem, kas arī dod pārmaiņu mazināšanas līdzieģuvumus, kuri var aptvert svarīgākās nozares, piemēram, enerģētiku, resursus, ūdens resursus, piekrastes resursus, iedzīvotāju apmetnes un pilsētplānošanu, lauksaimniecību un mežsaimniecību (bet ne tikai tās), un par ekonomikas diversifikācijas darbībām, kas var aptvert, piemēram, šādas nozares (bet ne tikai tās): ražošanu un rūpniecību, enerģētiku un kalnrūpniecību, transportu un komunikācijas, celtniecību, tūrismu, nekustamos īpašumus, lauksaimniecību un zivsaimniecību.

5. Pieņēmumi un metodiskās pieejas, tostarp tās, kas paredzētas antropogēno siltumnīcefekta gāzu emisiju un attiecīgā gadījumā piesaistes aplēsei un uzskaitēi:

a)	pieņēmumi un metodiskās pieejas, kas paredzētas antropogēno siltumnīcefekta gāzu emisiju un piesaistes uzskaitēi atbilstīgi Puses nacionāli noteiktajam devumam saskaņā ar lēmuma 1/CP.21 31. punktu, un saskaņā ar CMA pieņemtajiem grāmatvedības norādījumiem;	Pašreizējā pieeja atbilst IPCC izvērtētajām metodikām un kopīgajiem rādītājiem (sk. turpmāk 5. punkta d) apakšpunktu). Ir paredzēts, ka vēlākais līdz 2024. gada 31. decembrim šī pieeja atbildīs NND grāmatvedības norādījumiem, kas iekļauti lēmuma 4/CMA.1 II pielikumā.
b)	pieņēmumi un metodiskās pieejas, ko izmanto, lai nacionāli noteiktajā devumā uzskaitītu politiku, pasākumu vai stratēģiju īstenošanu;	Neattiecas. ES NND ir absolūts, visu ekonomiku aptverošs siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājums.
c)	attiecīgā gadījumā informācija par to, kā Puse ņems vērā esošās	Sk. turpmāk 5. punkta d) apakšpunktu.

metodes un norādījumus saskaņā ar konvenciju, lai pienācīgi uzskaitītu antropogēnās emisijas un piesaisti saskaņā ar Parīzes nolīguma 4. panta 14. punktu;

d)	<i>IPCC</i> metodikas un rādītāji, ko izmanto antropogēno siltumnīcefekta gāzu emisiju un piesaistes novērtēšanai;	Metodikas: <i>IPCC</i> norādījumi, 2006. Rādītāji: Globālās sasilšanas potenciāls 100 gadu laikposmā saskaņā ar <i>IPCC</i> 5. novērtējuma ziņojumu.
e)	nozarei, kategorijai vai darbībai specifiski pieņēmumi, metodikas un pieejas, kas atbilst <i>IPCC</i> norādījumiem, attiecīgā gadījumā ietverot:	Informācija 5. punkta e) apakšpunkta i–iii) punktā un 5. punkta f) apakšpunkta i) punktā attiecas uz politikas satvaru, kas ir spēkā šā iesnieguma laikā. Uz to attiecas pārskatīšana, ņemot vērā pastiprināto mērķrādītāju. ES ZIZIMM politikas satvars ir balstīts uz <i>IPCC</i> norādījumiem, <i>TACCC</i> principiem un esošajiem grāmatvedības noteikumiem, to atjauninājumiem un uzlabojumiem laikposmā no 2021. gada līdz 2030. gadam. Politikas satvarā ir identificētas neto uzskaitītās emisijas un piesaiste, kas veicina mērķi – ilgtermiņā pastiprināt ES neto zemes oglekļa piesaistītājus.
i)	pieeja jautājumam par emisijām un sekojošai piesaistei no dabiskiem traucējumiem uz apsaimniekotas zemes;	Dalībvalstis var izmantot noteikumu par dabiskiem traucējumiem uz apmežotas zemes un apsaimniekotas meža zemes, kā izklāstīts Regulas (ES) 2018/841 10. pantā un VI pielikumā.
ii)	pieeja, ko izmanto, lai uzskaitītu emisijas un piesaisti no nocirstas koksnes produktiem;	ES izmanto ražošanas uzskaites pieeju, kas definēta <i>IPCC</i> norādījumos; sk. arī Regulas (ES) Nr. 2018/841 9. pantu un V pielikumu.
iii)	pieeja, ko izmanto, lai pievērstos mežu vecuma klašu struktūras radītajiem efektiem;	Prognozētajos references līmeņos apsaimniekotai meža zemei (meža zemei, kas paliek meža zeme) ņem vērā meža vecuma klašu struktūru, tātad apsaimniekošanas paņēmieni izmaiņas tiek ņemtas vērā; sk. arī Regulas (ES) Nr. 2018/841 8. pantu un IV pielikumu.
f)	citi pieņēmumi un metodiskās pieejas, ko izmanto, lai izprastu nacionāli noteikto devumu un, attiecīgā gadījumā, lai novērtētu attiecīgās emisijas un piesaisti, tostarp:	Neattiecas.

i) kā tiek veidoti atsauces rādītāji, bāzlīnija(-as) un/vai references līmenis(-ņi), tostarp, attiecīgā gadījumā, nozarei, kategorijai vai darbībai specifiski references līmeņi, ietverot, piemēram, izmantotos galvenos parametrus, pieņēmumus, definīcijas, metodikas, datu avotus un modeļus;

Uz turpmāko informāciju šajā iedaļā attiecas pārskatīšana, ņemot vērā pastiprināto mērķrādītāju.

Šie ES pieejas elementi ir izstrādāti saskaņā ar IPCC 2006. gada norādījumiem par SEG inventarizācijas pārskatiem un atbilst lēmumam 18/CMA.1.

Emisiju un piesaistes uzskaitē no ZIZIMM notiek atbilstīgi īpašiem noteikumiem atkarībā no zemes uzskaites kategorijas saskaņā ar Regulu (ES) 2018/841. Attiecībā uz apmežotu zemi un atmežotu zemi tiek izmantota nulles bāzlīnija (bruto/neto uzskaitē). Attiecībā uz apsaimniekotiem zālājiem, aramzemi un apsaimniekotiem mitrājiem par bāzlīniju izmanto vidējās emisijas no 2005. līdz 2009. gadam (neto/neto uzskaitē). Attiecībā uz apsaimniekotu meža zemi par bāzlīniju izmanto meža references līmeni, pamatojoties uz meža apsaimniekošanas prakses turpināšanu no 2000. līdz 2009. gadam un ņemot vērā mežu vecuma klašu struktūru, kas prognozēta visā atbilstības periodā. Vienkārša oglekļa uzkrājuma esamība tiek izslēgta no uzskaites.

ZIZIMM kategorijas: Emisijas un piesaiste, kas notiek meža zemes, aramzemes, zālāju un mitrāju paziņotās kategorijās, ietverot zemes izmantošanas maiņu starp šīm kategorijām un starp šīm kategorijām un apmetnēm un citu zemi.

ZIZIMM krātuves: Virszemes biomasa; Pazemes biomasa; Nobiras; Atmirusi koksne; Augsnes organiskais ogleklis; Nocirstas koksnes produkti.

ii) pusēm ar nacionāli noteiktiem devumiem, kas satur komponentus, kuri nav siltumnīcefekta gāzu komponenti, attiecīgā gadījumā informācija par pieņēmumiem un metodiskajām pieejām, ko piemēro attiecībā uz šiem komponentiem;

Neattiecas. ES NND ir absolūts, visu ekonomiku aptverošs siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājums.

iii)	attiecībā uz klimaforsētājiem, kas ietverti nacionāli noteiktajos devumos, bet nav iekļauti <i>IPCC</i> norādījumos, informācija par to, kā klimaforsētāji tiek novērtēti;	Neattiecas. ES NND ietver vienīgi tādus forsētājus, kuri ir iekļauti <i>IPCC</i> norādījumos (sk. 3. punkta b) apakšpunktu).
iv)	papildu tehniska informācija pēc vajadzības;	Neattiecas.
g)	attiecīgā gadījumā nodoms izmantot brīvprātīgu sadarbību saskaņā ar Parīzes nolīguma 6. pantu.	ES izvirzīto neto samazinājuma mērķrādītāju vismaz par 55 % līdz 2030. gadam ir paredzēts sasniegt, izmantojot vienīgi iekšējus pasākumus, bez starptautisko kredītu ieguldījuma. Norvēģija, Islande un Lihtenšteina kopš 2008. gada piedalās ES ETS, un 2020. gadā stājās spēkā nolīgums, ar ko savieno ES un Šveices emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas. ES turpina izskatīt iespējas savienot ES ETS ar citām nobriedušām un stabilām emisijas kvotu tirdzniecības sistēmām. ES par savu sadarbību ES ETS ietvaros ar šīm un jebkurām citām Pusēm atskaitīsies tādā veidā, kas atbilst <i>CMAI</i> pieņemtajiem norādījumiem un jebkādiem turpmākiem norādījumiem, par ko vienojusies <i>CMA</i> .

6. Kādā veidā Puse pamato, ka tās nacionāli noteiktais devums ir taisnīgs un vērienīgs, ņemot vērā valstu apstākļus:

a)	kādā veidā Puse pamato, ka tās nacionāli noteiktais devums ir taisnīgs un vērienīgs, ņemot vērā valstu apstākļus;	ES pastiprinātais NND liecina par nozīmīgu progresu, kas pārsniedz gan tās pašreizējo apņemšanos līdz 2020. gadam panākt emisiju samazinājumu par 20 % salīdzinājumā ar 1990. gadu, gan tās NND, kas tika iesniegts Parīzes nolīguma ratificēšanas laikā. Gan sākotnējais NND, gan šis atjauninājums prasa ievērojami augstākus emisiju samazinājumus, nekā to pieņemšanas laikā prognozētā ierastā prakse. Tas nodrošinās, ka ES joprojām paliks siltumnīcefekta gāzu emisijas ziņā visefektīvākā no lielākajām ekonomikām. Emisiju maksimālais apjoms ES dalībvalstīs tika sasniegts 1979. gadā. Līdz 2019. gada beigām ES un tās dalībvalstis jau ir samazinājušas savas
----	---	--

emisijas par aptuveni 26 %, salīdzinot ar 1990. gada līmeni, savukārt IKP tajā pašā laikposmā ir pieaudzis par vairāk nekā 64 %.

Tā rezultātā vidējās emisijas uz vienu iedzīvotāju ES un tās dalībvalstīs ir samazinājušās no 12 tonnām CO₂ ekvivalenta 1990. gadā līdz 8,3 tonnām CO₂ ekvivalenta. Tas jau patlaban ir padarījis ES arī par siltumnīcefekta gāzu emisijas ziņā visefektīvāko no lielākajām ekonomikām ⁹.

b)	taisnīguma apsvērumi, tostarp tādi, kas atspoguļo vienlīdzību;	<i>IPCC</i> īpašajā ziņojumā par globālo sasilšanu 1,5°C robežās parādīts, ka, izmantojot veidus, kā ierobežot sasilšanu līdz 1,5 C, siltumnīcefekta gāzu neto nulles emisijas globālā līmenī parasti tiek sasniegtas šā gadsimta otrajā pusē. Šis pastiprinātais NND atbilst ES mērķim, par ko tā vienojusies, proti, sasniegt klimatneitrālu ES līdz 2050. gadam. Tādēļ ES uzskata, ka pastiprinātais NND ir taisnīgs ieguldījums Parīzes nolīgumā paredzētā globālā temperatūras mērķa sasniegšanā. [...]
c)	kādā veidā Puse ir ņēmusi vērā Parīzes nolīguma 4. panta 3. punktu;	Ar šo pastiprinājumu ES NND apliecina mērķu progresu salīdzinājumā gan ar tās saistībām attiecībā uz 2020. gadu, gan ar tās sākotnēji iesniegto NND. Sk. 6. punkta a) apakšpunktu.
d)	kādā veidā Puse ir ņēmusi vērā Parīzes nolīguma 4. panta 4. punktu;	ES izpilda šo noteikumu tādējādi, ka tai ir visu ekonomiku aptverošs absolūts mērķis.
e)	kādā veidā Puse ir ņēmusi vērā Parīzes nolīguma 4. panta 6. punktu.	Neattiecas, jo attiecas tikai uz vismazāk attīstītajām valstīm un mazajām salu jaunattīstības valstīm.

⁹ Vēsturiskie dati, kas doti šajā iedaļā, attiecas uz 28 ES dalībvalstīm līdz 2020. gada 1. februārim. Pēc izstāšanās līguma starp ES un Apvienoto Karalisti un pārejas perioda, kas beigsies 2020. gada 31. decembrī, Apvienotās Karalistes ieguldījums 2020. gada mērķrādītāja sasniegšanā tiks norādīts līdz 2020. gada beigām. SEG ziņā visefektīvākā no lielākajām ekonomikām ir noteikta, pamatojoties uz konstatējumiem (attiecībā uz ES 28) *Elzen et al. (2019) Are the G20 economies making enough progress to meet their NDC targets? (Vai G20 ekonomikas gūst pietiekamu progresu, lai sasniegtu savus NND mērķrādītājus?) Energy Policy (Enerģētikas politika)*, 126 <https://doi.org/10.1016/j.enpol.2018.11.027>.

7. Kā nacionāli noteiktais devums sniedz ieguldījumu konvencijas mērķa sasniegšanai, kā izklāstīts tās 2. pantā:

- a) kā nacionāli noteiktais devums sniedz ieguldījumu konvencijas mērķa sasniegšanai, kā izklāstīts tās 2. pantā; ES uzskata, ka tās pastiprinātais NND atbilst *UNFCCC* mērķim un *UNFCCC* Parīzes nolīguma ilgtermiņa mērķim, kā izskaidrots 6. punkta a) un b) apakšpunktā.
- b) kā nacionāli noteiktais devums sniedz ieguldījumu Parīzes nolīguma 2. panta 1. punkta a) apakšpunkta un 4. panta 1. punkta izpildē.
-